

Cydweddu sgiliau

- 1** Yn y gweithgaredd hwn, mae'r grŵp yn mynd i edrych ar y sgiliau a'r galluoedd sydd eu hangen mewn ystod o wahanol yrfaoedd. Dechreuwch trwy ddarllen y gyrfaoedd dilynol sydd hefyd yn cael eu dangos ar y sleidiau:

Morwr; ffermwyr; gyrrwr lori; peilot; meteorolegydd (daroganwr tywydd); gweithiwr adeiladu (adeiladwr); pennaeth; rheolwr clwb tenis; gweinyddwr ysbyty; garddwr; achubwr bywydau ar y traeth a phensaer
- 2** Eglurwch unrhyw yrfa nad yw'r grŵp yn gyfarwydd â hi, yna gofynnwch iddynt godi eu llaw os ydynt yn credu bod y tywydd yn bwysig i berson sy'n gwneud y swydd hon. Datgelwch mai'r ateb yw bod tywydd yn bwysig ar gyfer pob un o'r swyddi hyn!
- 3** Rhannwch y grŵp yn grwpiau neu barau llai, gan neilltuo swydd wahanol o'r rhestr hon i bob un. Ar gyfer pob gyrfya, darllenwch yr astudiaeth achos sy'n cyd-fynd (ar dudalennau 4 i 6) sy'n amlinellu prif rolau a chyfrifoldebau gyrfya person. Yn dibynnu ar allu'r grŵp, efallai y byddwch am ddsbarthu'r astudiaethau achos fel allbrintiau, neu gael y grŵp i wrando'n ofalus cyn symud ymlaen, fel gweithgaredd darllen a deall pellach.

20 munud

Gwaith grŵp

Sleidiau cydweddu sgiliau

Templed astudiaeth achos

Astudiaethau achos

4 Eglurwch y bydd angen iddynt greu proffil sgiliau ar gyfer y person yn eu hastudiaeth achos gan ddefnyddio'r wybodaeth a roddir a'r templed astudiaeth achos (ar dudalen 7). Rhowch rywfaint o arweiniad i'r disgyblion ar y mathau o wybodaeth y bydd angen iddynt eu cofnodi ar eu proffil swydd i wneud cyflwyniad ar ddiwedd y wers:

- Y sgiliau a'r cryfderau gorau sydd eu hangen arnynt
- Y pynciau y mae angen iddynt eu gwneud yn dda
- Y mathau o nodweddion personoliaeth y byddai angen iddynt eu cael
- Pwy maent yn eu helpu/pwy sy'n cael budd o'u gwaith
- Y problemau y gallai fod rhaid iddynt eu datrys
- Sut mae'r tywydd yn dylanwadu ar y swydd hon

Gallant hefyd ystyried pa sgiliau y maent eisoes yn eu dysgu yn yr ysgol a allai helpu'r person i wneud ei waith (ysgrifennu, darllen, gwrando, mesur a gwerthuso).

Awgrym

I addasu'r gweithgaredd hwn ar gyfer grwpiau uwch, gofynnwch i bobl ifanc ddychmygu eu bod yn gwneud cais i weithio ar yr un tîm â'r person yn eu hastudiaeth achos. Yn unigol, bydd angen iddynt nodi eu cryfderau eu hunain a myfyrio ar y 'bylchau' neu'r meysydd y mae angen iddynt weithio arnynt. Yna gallant naill ai gyflwyno hyn i'r dosbarth (yn unol â cham 3) a/neu gofnodi eu syniadau ar ffurf poster, map meddwl neu gynllun gweithredu.

5 To bring the activity to a close, have a reflective discussion where each small group or pair talks about one new thing they learnt about their assigned career

Estyniad dewisol

Os oes gennych amser, gofynnwch i'r grwpiau bach neu barau gyflwyno eu hastudiaethau achos yn ôl i bawb, gan gynllunio ymlaen llaw pwy fydd yn cyflwyno beth. Anogwch nhw i wrando'n astud a gwneud nodiadau ar y sgiliau maent yn eu rhestru, un peth roeddent yn ei hoffi, un peth y byddent yn ei awgrymu.

20 munund

Gwaith grŵp

Ar ôl i bob grŵp gyflwyno, gofynnwch i'r lleill rannu adborth a meddyliau gan ddefnyddio cwestiynau ysgogi megis:

- A oedd gan unrhyw un sgiliau a rhinweddau tebyg ar gyfer eu proffil? Pam ydych chi'n meddwl bod gennych atebion tebyg?
- Pwy sy'n cael cymorth a pham mae'n bwysig eu cefnogi?
- Ble ydych chi'n ennill y sgiliau hyn ac a yw'r rhain yn sgiliau y gallech eu defnyddio ar gyfer gyrfaoedd eraill?
- Sut y gellid trosglwyddo'r sgiliau hyn i wahanol fathau o yrfaoedd?

Arwyr y tywydd

Morwr

Mae morwyr yn gweithio fel aelod o'r criw ar gwch hwylio y maen nhw'n ei gynnal a'i weithredu. Mae angen i forwyr wybod pa mor gryf y bydd y gwynt, pryd bydd yn wyntog ac i ba gyfeiriad y bydd y gwynt yn chwythu. Mae hefyd angen i forwyr wirio am stormydd peryglus, naill ai i geisio eu hosgoi neu o leiaf sicrhau bod y cwch yn barod er mwyn li leihau unrhyw berygl neu ddifrod (hwyliau yn cael eu cadw ac ati). Byddai gwybod pa mor dawel neu arw y mae'r môr o ddiddordeb iddynt hefyd.

Ffermwr

Mae ffermwyr yn tyfu planhigion a / neu anifeiliaid ar gyfer bwyd a defnyddiau eraill. Mae llawer o ffermwyr yn gweithio ar ddarnau mawr o dir.

Mae angen i ffermwyr wybod a allan nhw wneud tasgau penodol a phryd. Gallai rhai tasgau fel cynaeafu fod yn llawer anoddach mewn tywydd gwlyb, a gallai tywydd arall fel rhew ddifetha cnydau. Gallai tywydd sych olygu bod angen i'r ffermwr ddyfrio cnydau'n fwy neu sicrhau bod gan anifeiliaid gysgod rhag yr haul.

Gyrrwr lori

Mae gyrrwyr lorïau yn gyrru cerbydau mawr, weithiau dros bellteroedd mawr iawn. Maent yn cludo pob math o nwyddau, weithiau'n dosbarthu deunyddiau i ffatrïoedd i'w droi'n bethau eraill, ac weithiau'n dosbarthu cynhyrchion i siopau i'w gwerthu. Mae angen i yrwyr lorïau gadw golwg am arwyddion o dywydd gwlyb oherwydd gall gyrru yn y glaw neu'r eira fod yn beryglus – efallai na fydd gan deiars lori yr un gafael ar y ffordd pan fydd hi'n bwrw glaw neu'n eira. Gall y gwynt hefyd effeithio ar yrwyr lorïau, oherwydd gall hyrddiau cryf chwythu cerbydau drosodd – yn enwedig os ydyn nhw'n cario llwythi ysgafnach, fel creision!

Peilot

Mae peilot (a elwir weithiau yn awyrennwyr) yn rheoli awyren wrth iddi hedfan.

Mae angen i beilotiaid wybod beth yw'r tywydd yn eu cyrchfan i wneud yn siŵr bod modd glanio'n ddiogel. Mewn achos lle mae tywydd garw, er enghraifft storm neu niwl trwchus, efallai na fydd peilotiaid yn gallu cychwyn eu taith hyd yn oed gan ei bod yn rhy beryglus iddyn nhw a'u teithwyr. Felly, mae'n bwysig eu bod yn gwybod hyn cyn cychwyn. Mae angen iddyn nhw wybod hefyd pa mor gyflym y mae'r gwynt yn chwythu ar yr uchder y maen nhw'n hedfan, gan y bydd hyn penderfynu faint o danwydd sydd ei angen.

Arwyr y tywydd

Meteorolegydd (Daroganwr tywydd)

Mae meteorolegwyr yn defnyddio technegau gwyddonol gwahanol i ddeall a rhagweld sut bydd y tywydd yn y dyfodol.

Mae angen i feteorolegwyr ddehongli data tywydd yn gywir er mwyn gwneud eu swydd yn dda a sicrhau bod gan bobl yr wybodaeth gywir am y tywydd.

Gweithiwr adeiladu (Adeiladwr)

Fel arfer, bydd gweithiwr adeiladu'n gweithio ar safle adeiladu i greu adeiladau a mathau eraill o seilwaith.

Yn aml, bydd gweithwyr adeiladu'n gweithio ar safleoedd yn yr awyr agored, ac efallai y byddan nhw'n gwirio'r tywydd i weld beth i'w wisgo a gweld hefyd a oes angen gwneud unrhyw beth i ddiogelu'u hoffer a'u deunyddiau e.e. gorchuddio deunyddiau sych pan fydd hi'n glawio. Dim ond pan fydd yr amodau tywydd yn gywir y gallai rhai mathau o waith fod yn bosibl, yn enwedig os byddant yn gweithio ar uchder.

Pennaeth

Mae pennaeth yn edrych ar ôl ysgol neu weithiau'n edrych ar ôl mwy nag un ysgol, gan reoli staff a goruchwyllo'r ffordd y mae'r ysgol yn cael ei rhedeg yn gyffredinol.

Efallai y bydd pennaeth yn defnyddio rhagolwg y tywydd i newid amserlen y gweithgareddau awyr agored e.e. diwrnod chwaraeon, chwarae gwlyb neu Addysg Gorfforol. Efallai y bydd yn dymuno'i ddefnyddio i wirio a oes tywydd garw ar y gweill, fel stormydd neu eira, a chau'r ysgol.

Rheolwr clwb tennis

Mae rheolwr clwb tennis yn rhedeg cyfleuster clwb tennis, gan sicrhau bod gwaith cynnal a chadw yn cael ei wneud a chael archebion gan gwsmeriaid.

Efallai y bydd rheolwr clwb tennis yn defnyddio rhagolwg y tywydd i weld a oes angen gorchuddio unrhyw gyrtiau tennis er mwyn eu diogelu rhag y glaw neu eu dyfrio'n fwy yn ystod cyfnod sych, yn ogystal â rhagweld a fydd y diwrnod yn un prysur (gan fod tennis yn weithgaredd mwy poblogaidd pan fydd y tywydd yn dda) er mwyn gweld sawl aelod o staff fydd ei angen.

Arwyr y tywydd

Gweinyddwr ysbyty

Mae gweinyddwyr ysbyty'n gyfrifol am gynnal ysbyty o ddydd i ddydd, er enghraifft derbyn a rhyddhau cleifion, rheoli pwy sy'n gweithio yn yr ysbyty ac ym mhle, derbyn galwadau ffôn a sicrhau bod digon o'r cyfarpar cywir ar gael.

Gallai gweinyddwyr ysbyty wirio rhagolwg y tywydd am unrhyw dywydd eithafol i weld a allai fod mwy o anafiadau neu salwch sy'n gysylltiedig â'r tywydd yn y dyfodol agos.

Garddwr

Fel arfer, bydd garddwr yn dylunio, yn adeiladu a/neu'n cynnal gerddi.

Efallai y bydd garddwr yn gwirio'r tywydd er mwyn penderfynu beth i'w wisgo gan y bydd garddwr yn yr awyr agored yn aml. Bydd garddwr hefyd yn ystyried hinsawdd y lleoliad y mae'n gweithio ynddo cyn plannu rhai mathau o blanhigion. Dim ond pan fydd yr amodau tywydd yn gywir y gallai rhai mathau o waith fod yn bosibl. Efallai y bydd hefyd yn meddwl am ddylunio gerddi sy'n gallu ymdopi'r â'n hinsawdd sy'n newid.

Achubwr bywydau ar y traeth

Mae achubwr bywydau ar y traeth yn helpu i gadw pobl yn ddiogel ar y traeth ac wrth iddyn nhw fynd i mewn i'r môr.

Mae'n gwirio rhagolygon y tywydd a rhybuddion tywydd i sicrhau ei fod yn gwybod a fydd yn anniogel nofio yn y môr. Er enghraifft, mae'n bwysig gwybod a fydd llanw mawr yn debygol, sy'n golygu efallai na all i nofwyr fynd i mewn i'r môr.

Pensaer

Unigolyn sy'n dylunio adeiladau yw pensaer. Pan fydd yn paratoi ei ddyluniad, bydd angen iddo wybod sut mae'r hinsawdd yn yr ardal lle bydd yr adeilad yn sefyll. Mae hyn yn cynnwys beth yw'r tymheredd fel arfer a thymhereddau eithafol, faint o law sy'n arferol a'r patrymau gwynt arferol. Mae hefyd yn edrych ar achosion o dywydd eithafol yn yr ardal, er enghraifft tornados neu lifogydd. Yna, gall sicrhau bod modd i'r adeilad y mae'n ei ddylunio ymdopi â'r tywydd y bydd yn ei wynebu.

Templed Astudiaeth Achos

Teitl swydd:

Disgrifiad o'r swydd:

**Sgiliau/cymwysterau
angenrheidiol:**

**Dylanwad y tywydd ar y
swydd:**

**Y bobl y maen nhw'n eu
helpu/sy'n elwa o'u gwaith:**

**Y problemau y gallai fod
angen iddyn nhw eu datrys:**